COVID-pandemie in de eerstelijnsgezondheidszorg: organisatie en functioneren van Antwerpse triageposten ten tijde van de eerste golf van de COVID-19 pandemie – een kwantitatieve benadering

Haio: ZOON Natascha , U.A.
Promotor: PHILIPS Hilde , U.A.
Praktijkopleider: BERGOETS Marjolijn , COLIN Jean , DEVLIES Liesbet , Van Dyck Paul

Context: Tijdens de COVID-19 pandemie werd de eerstelijnszorg geïnstrueerd zich te reorganiseren om verspreiding van het SARS-CoV-2 virus in te perken. Eerdere ervaringen of praktische richtlijnen met betrekking de aanpak van een pandemie in de eerstelijn in België waren echter niet beschikbaar.

Onderzoeksvraag: Deze studie onderzocht hoe de Antwerpse triageposten functioneerden tijdens de eerste golf van de COVID-19 pandemie. Er werd nagegaan hoeveel patiëntencontacten er werden verwerkt en hoe dit evolueerde in de tijd. Van deze contacten werd gekeken naar de verdeling tussen verschillende consulttypen (telefonisch consult, consultatie of huisbezoek) en naar de evolutie hiervan in de tijd. Ook werd achterhaald hoeveel patiënten werden doorverwezen naar de dienst spoedgevallen en via welk consulttype dit verliep. Tot slot werd de werkbelasting op de triageposten berekend en werd de evolutie hiervan in de tijd geëvalueerd.

Methode: Het betreft een beschrijvend kwalitatief onderzoek. De data werd geëxtraheerd vanuit het datamanegementsysteem iCAREdata en was afkomstig van de 4 triageposten uit de stad Antwerpen (Antwerpen-Noord, Antwerpen-Oost, Antwerpen-Zuid en Antwerpen-Centrum) van de periode van 13 maart 2020 tot en met 30 april 2020 (de ‘eerste golf’ van de pandemie). Tevens werd van de desbetreffende huisartsenwachtposten een geanonimiseerd dienstrooster opgevraagd.

Resultaten: De gemiddelde belasting per triagepost was 29,51 patiëntencontacten per dag met een SD van 25,66. Gemiddeld voor alle triageposten was de belasting in de tweede helft van de onderzoeksperiode 9,53 patiënten per dag lager dan in de eerste helft. Gedurende de tweede helft van de onderzoeksperiode was er minder variatie in het aantal patiënten per dag dan in de eerste periode. In de weken waarin de 4 triageposten 5 volledige weekdagen operationeel waren (van maandag 23 maart tot en met vrijdag 10 april en van maandag 20 april tot en met vrijdag 24 april) was het gemiddeld aantal patiëntencontacten het laagst op donderdagen en het hoogst op maandagen. Doordat van bepaalde coderingen in iCAREdata niet bekend was hoe deze waren uitgevoerd, kon er geen uitspraak worden gedaan over de verdeling tussen telefonische consulten, fysieke consultaties en huisbezoeken, noch over de evolutie hiervan in de tijd. Van het totale aantal geregistreerde patiëntencontacten (N=4014) werd een minderheid (N=16,49%), doorverwezen naar de dienst spoedgevallen. De meerderheid van deze patiënten werden naar spoed doorverwezen na een fysieke consultatie op de triagepost. De gemiddelde werkbelasting van alle triageposten samen was gedurende de dag gemiddeld 2,04 patiënten per arts per uur (SD=1,98) en gedurende de nacht gemiddeld 0,66 patiënten per arts per uur (SD=1,47).

Conclusie: Er is een sterke aanwijzing dat door het opzetten van de triagecentra door de huisartsenkringen de spoedgevallendienst werd ontlast tijdens de eerste golf van de COVID-19 pandemie.